Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH — WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok V. | Katowice, dnia 15 kwietnia 1931 r. | Nr. 7-8

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408. | **Prenumerata:** rocznie zł. 7.50. kwartalnie zł. 2.00.

Treść: 3-ci Maj. — Prawne podstawy szkolnictwa górnośląskiego. — Zgłoszenia pożarów. — Publiczne budynki teatrów i zebrań. — Stanowisko Inspektora. — Elektryczna sygnalizacja. — Dz.ał oficjalny Związku. — Różne.

Trzeci Maj.

W dniu trzeciego maja rb. znów naród Polski obchodzi Święto Narodowe, boć to dzień inny, odmienny od szarych dni codziennych. W pamiętnym tym dniu zbliża się rocznica wielkiego dnia Konstytucji 3-go Maja 1791 roku. W roku bieżącym dobiega końca 140-ty rok wiekopomnego dzieła Narodu Polskiego w historji Polski.

Jaką wartość posiada dla nas dzień Konstytucji 3-go Maja wspomnieć tu wypada, ażeby każdy strażak świadom był dzisiejszego święta narodowego z chwili historycznej z przed stu czterdziestu laty. Każdy strażak-ochotnik, z tego opisu utworzenia Konstytucji 3-go Maja 1791 roku, ma te państwowotwórcze wartości czerpać, bez których nie byłby dobrym synem Ojczyzny.

Konstytucję 3 maja 1791 roku stworzono w dobie, gdy Polska „nierządem stała“ to znaczy, Państwem rządziła szlachta a mieszczanie i chłopi żadnego udziału w życiu państwowem nie mieli. Konstytucja ta budzi w nas poczucie solidarności narodowej, gdy uprzytomniamy sobie wielki, wiekopomny wysiłek twórczy Sejmu Czteroletniego. Nowe prawa zebrane przez Sejm Czteroletni podzielone zostały na szereg punktów, a te brzmiały: Religja katolicka będzie nadal panująca, ale każdy będzie mógł swobodnie, wyznawać wiarę jaką zechce. Tron Polski dziedziczyć będzie syn po ojcu, elekcji po śmierci każdego króla nie będzie więcej. O wszystkiem ważniejszem w państwie rozstrzygać będzie jak dotąd, sejm, ale na zawsze znosi się prawo „Liberum Veto“ czyli tak zwane prawo zrywania sejmu. Że prawo to było wprost zgubne dla Polski, wiemy my strażacy bardzo dobrze, gdyż nie opanowalibyśmy ani jednego pożaru, gdyby na rozkazy naczelnika straży nie zgodzili się wszyscy podkomendni druhowie.

Oprócz powyżej wymienionych punktów, prawa Sejmu Czteroletniego posiadały jeszcze punkty o dopuszczenie mieszczan do udziału w życiu państwowem obok szlachty, prawo uwłaszczania włościan, stałego wojska i inne.

Jednakże po ogłoszeniu i zaprzysiężeniu Konstytucji 3-go Maja, wrogowie Polski, widząc te wszystkie reformy, niebawem doprowadzili do rozbiorów Polski, wykreślając ją tem samem z mapy Europy. —

Lecz dzięki Konstytucji 3 Maja, naród polski zrywał się kilkakrotnie do walk powstańczych, i przetrwawszy niewolę, wywalczył sobie wolność. Wobec tego nie wolno nam, jako wolnym obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej, zapominać o wartościach Konstytucji 3-go Maja, bo stała się ona dla nas drogowskazem, że tylko jedność w Narodzie jest konieczna dla niezależności państwowej Rzeczypospolitej Polskiej.

W pamiętnym tym dniu winien każdy obywatel—strażak brać czynny udział w uczczeniu tak pamiętnej dla nas, Narodu wolnego, rocznicy, Konstytucji-Majowej. Niech więc nie braknie ani jednego strażaka w szeregach Narodu Polskiego.

„Czołem“! RED.

Prawne podstawy szkolnictwa górnośląskiego.

W myśl § 1 części drugiej tyt. 12 ogólno-pruskiego prawa krajowego z roku 1794 są szkoły wyższe jako niższe urządzenia państwowe. Utworzenie szkół po myśli § 2 wymienionej ustawy tylko może nastąpić jedynie za poprzedniem zezwoleniem władzy nadzorczej. Także podlegają zezwoleniu prywatne szkoły. Dozór nad szkołami powszechnemi przysługuje naczelnikowi gminy i miejscowemu proboszczowi, zaś w razie stwierdzenia jakichkolwiek usterek powinni bezzwłocznie o tem donieść władzy nadzorczej cyfr. §§ 12—17). Budynkom szkolnym przysługują te same przywileje jak kościelnym (§§ 18—21).

Nauczyciele dzielą się na dwie kategorje, a mianowicie: na nauczycieli wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych.

Wykwalifikowanych nauczycieli mogła przyjąć gmina zaś niewykwalifikowanych była gmina zobowiązana inspektorowi szkolnemu albo arcykapłanowi do egzaminu zapodać. Gmina, która przyjęła nauczyciela zobowiązana była zapodać go inspektorowi szkolnemu (§§ 22—25). W gminach, gdzie nie było dunacji względnie fundacji (§ 1075 cz. I tyt. 11), zobowiązani byli wszyscy obywatele gminy bez wyjątku czy mieli dzieci albo nie, do utrzymania nauczycieli (§§ 29—33)

Materjał do budowy szkół dostarczał bezpłatnie właściciel dobra. Z chwilą przyjęcia nauczyciela ciążył na gminie obowiązek ponoszenia kosztów przeprowadzki, całkowitego urządzenia domowego, dziennej podróży licząc do dwóch dni, jednakże nauczyciel, który opuścił ofiarowane mu stanowisko przed upływem 10 lat, zmuszony był zwrócić gminie koszta przeprowadzki (§ 41—42). Każdy obywatel gminy musiał posyłać swe dzieci liczące 5 lat do szkoły. Zwolnienie od nauki szkolnej na dłuższy czas mogło jedynie nastąpić przez zwierzchność gminy albo przewodniczącego duchowieństwa. Z chwilą uzyskania wiadomości odpowiadające stanu dziecka, zwolnił go ksiądz miejscowy zupełnie od dalszego uczęszczania do nauki szkolnej (§ 46).

Karność szkolna była dopuszczona, ale nie krzywdząca zdrowiu dziecka.

Prawa nauczycieli i budynków wyższych szkół jakoteż akademji regulują §§ 54—129 ogólno-pruskiego prawa krajowego.

Ustawą tą nie został ustalony wiek dziecka od nauki szkolnej, jak również na gminę nie nałożono obowiązek do bezzwłocznej budowy szkół względnie należenia do Związku szkolnego, wobec czego było bardzo wiele gmin, gdzie dzieci pozostawały bez nauki szkolnej, zaś zamożni obywatele posyłali swe dzieci do szkół innych miejscowości. Rzemieślnicy trzymając w nauce uczni, którzy nie umieli czytać i pisać, względnie nie byli należycie wykształceni w nauce religji, obowiązani byli uczniów tych posyłać do szkoły, do czasu zwolnienia ich od dalszej nauki (§ 294 część II tytuł VIII).

Dzieci, które nie uczęszczały regularnie do szkoły zapodane zostały przez dozorcę szkoły według § 48 tytułu 12 cz. II ogólno-pruskiego prawa krajowego i później wydanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 maja 1825 jak również reskryptu ministerjalnego z dnia 9 lipca 1872 — strona 220 — do ukarania.

Dozór szkolny składał się w myśl reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 października 1812 r. z następujących osób:

1) sołtysa jako przewodniczącego,
2) księdza proboszcza,
3) dwóch do czterech obywateli gminy.

Jednakże przy szkołach gdzie patronatem było Państwo, przewodniczący dozoru szkolnego był miejscowy ksiądz. Czynności wchodzące w zakres działania dozoru szkolnego skreślone są w obwieszczeniu prezesa Rejencji opolskiej z dnia 14 grudnia 1816 r. (zbiór Gazety Urzędrzędow. na rok 1916 str. 411).

§ 11 instrukcji dla prowadzenia władz państwowych z dnia 23 października 1817 r. (zbiór Ust. Pr. Str. 248), zostało uchylone przez ustawę o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 195), lecz § 11 instrukcji włącznie § 48 ordynacji z dnia 26 grudnia 1908 r. (Zbiór Ust. Pr. 1817 str. 282), pozostał nadal w mocy jedynie dla Wydziałów II i III Rejencji.

Na mocy § 11 wymienionej instrukcji obowiązującej jeszcze dziś może władza szkolna (Województwa) przeciw przewodniczącemu związku szkolnego, pomimo, że nie przysługuje jej prawo mocy dyscyplinarnej nałożyć karę przymusową do 300 marek lub do 4 tygodni więzienia celem wykonania swych zarządzeń (O. V. G. 55 str. 213), cyfr. §§ 28 i 29 k. k. z dnia 31 V. 1870).

Według §§ instrukcji dla starszych prezydentów z dnia 31 grudnia 1815 r. (Zbiór Ust. Pr. 1826 str. 1), jest starszy prezydent rejencji przewodniczącym prowincjonalnej rady szkolnej.

Konstytucja Pruska z dnia 31 stycznia 1850 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 17), zmieniła po części ustawy ogólno-pruskiego prawa krajowego z roku 1794 dotyczącą szkół.

Artykuły 20 do 26 konstytucji wyjaśniają bliżej stosunki i utrzymanie szkół powszechnych. Rodzice względnie opiekuni zobowiązani byli posyłać dzieci do szkół powszechnych. Naukę udzielać względnie stwarzać instytucje szkolne może każda osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie na to stanowisko udowodnionej władzy państwowej. Wszystkie instytucje szkolne, publiczne podlegają nadzorowi władzy państwowej.

Nauczyciel ma prawa i obowiązki urzędników państwowych. Władza Państwowa (Rejencja) mianowała nauczycieli szkół powszechnych za poprzednim wyborem przez gminę. Budowa i utrzymanie szkół powszechnych należało do obowiązków gmin, jednakże gminy, które udowodniły niemożność utrzymania względnie budowy szkoły, otrzymały dodatek z funduszów państwowych. Artykuł 26 tej ustawy pozostawia uregulowania spraw szkolnych i udzielenie nauki przez wydanie odrębnej ustawy. Ustawę taką uchwalił Sejm Pruski w dniu 10 lipca 1906 (Zbiór Ust. Pr, str' 333) dot. utrzymanie szkół powszechnych.

Według przepisów § 56 cfr. 3 ordynacji miejskiej z dnia 31 maja 1853 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 261) należy do obowiązków Magistratów utrzymanie zakładów publicznych, do których się także szkoły zaliczają.

W myśl § 69 tej ustawy włącznie §§ 43 i 44 ustawy z dnia 28 lipca 1909 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 335) o utrzymaniu szkół powszechnych mogą być powołane deputacje szkolne. (Patrz także instrukcję z dnia 20 czerwca 1853 r. do wykonania ordynacji miejskiej.

W razie sporu dotychczasowej kompetencji władz zostały ustawą z dnia 1 sierpnia 1883 (Zb. Ust. Pr. str. 237) zupełnie uregulowane, mianowicie po myśli § 45 ustala na wniosek Wydział Powiatowy wysokość tworów przyrodniczych oraz wartość dochodu z gruntu (roli) dla nauczycieli szkół pow-

szechnych, zaś dla nauczycieli z miast Sąd Administracyjny. W razie sprzeciwu płacenia składek na rzecz szkół rozstrzyga według § 46 Zarząd Szkolny, przeciw tej decyzji przysługuje żalącemu prawo do wniesienia skargi w przeciągu 2 tygodni do Wydziału Powiatowego. Zaś co do obywateli miast jest kompetentny Sąd Administracyjny.

Władza szkolna w razie sprzeciwu o budowę względnie reperacje szkoły ustala w myśl 47 rozdziału, kosztów na gminy należące do Związku Szkolnego i patronatów. Przeciw ustaleniu kosztów przysługuje żalącemu prawo wniesienia skargi w przeciągu dwóch tygodni do Wydziału Powiatowego a sprawa dotycząca szkoły miasta do Sądu Administracyjnego. Gmina, która się nie zastosuje do poniesienia kosztów budowy względnie reperacji szkoły, może starosta zarządzić przymusowego wstawienia kosztów do budżetu w myśl § 48.

Do wydania takiego zarządzenia szkół w miastach jest kompetentny Wojewoda.

Przeciw zarządzeniu starosty przysługuje gminie prawo wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego w przeciągu dwóch tygodni, zaś przeciw zarządzeniu wojewody do Najwyższego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

W myśl § 49 cytowanej ustawy włącznie § 18 instrukcji rejencji z dnia 23 października i § 3 ust. z dnia 28 lipca 1906 r., Wydziałowi Oświecenia Publicznego Wojew. Śląskiego przysługuje prawo ustalenia związków szkolnych. Przeciw decyzji nie jest dopuszczalna skarga, lecz jedynie zażalenie do Ministerstwa (cfr. O. V. G. 36 S. 213, 220).

Mocą ustawy z dnia 14-go czerwca 1888 roku (Zb. Ust. Pr. 240), płaciła kasa państwowa gminom kwartalnie z góry dodatek na utrzymanie szkół, mianowicie:

400 marek na pierwszego nauczyciela zatrudnionego przy szkole,
200 „ na dalszego nauczyciela,
150 „ na nauczycielkę,
100 „ na siłę pomocniczą,

Ustawa ta zabrania również pobierania składek od obywateli, lecz dopuszcza ściągania składek na rzecz szkoły od rodziców nie mających miejsca zamieszkania w danej gminie. W wykonywaniu § 26 konstytucji pruskiej uchwalił Sejm Pruski dopiero w dniu 28 lipca 1906 r. specjalną ustawą o utrzymaniu szkół powszechnych, która to ustawa jeszcze dziś dla Górnego Śląska obowiązuje. Władze szkolne mogły teraz zmusić gminy do budowy szkół albo należenie do powszechnego związku szkolnego.

Utworzenie względnie rozwiązanie powszechnych związków szkolnych zależne jest od uchwały władzy szkolnej. W razie sprzeciwu jakiejkolwiek gminy może na wniosek władzy szkolnej wyrazić swą zgodę przez uchwałę Wydziału Powiatowego, zaś w miastach Sądu Administracyjnego. Przeciw uchwale przysługuje gminie prawo w przeciągu 2-ch tygodni wniesienia zażalenia do Rady Wojewódzkiej. W razie potrzeby nad rozdziałem majątkowym albo do poniesienia kosztów budowy szkół pomiędzy gminy należące do powszechnego związku szkolnego, uchwala władza nadzorcza. Przeciw tej uchwale przysługuje gminie prawo do 2 tygodni wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Za poprzedniem wysłuchaniem gminy może władza szkolna dzieci obowiązane do uczęszczania nauki szkolnej nastręczać do innego związku szkolnego, gdzie przez to jednak nie powstaje potrzeba urządzenia dalszej ubikacji albo przyjęcia nauczyciela. Przeciw decyzji władzy przysługuje związkom szkolnym prawo do przedłożenia zażalenia do Wojewody (w miejscu ówczesnego st. prezyd. rejencji), który ostatecznie rozstrzyga. Za posyłanie dzieci do szkoły gościnnej gmina jest obowiązana wynagrodzenie płacić, które w razie sporu ustala Wydz. Powiatowy.

Przeciw ustaleniu wynagrodzenia przez Wydz. Powiatowy przysługuje gminie prawo wniesienia zażalenia do Rady Wojewódzkiej. Składki szkolne mamy dwojakiego rodzaju, mianowicie:

1) składki szkolne gościnne (Gastschulgeld)
2) „ „ od obcych (Fremdenschulged).

Składki szkolne gościnne płaci związek szkolny, zaś składki od obcych płacą rodzice względnie opiekuni dziecka. Ściąganie innych składek na rzecz szkół powszechnych jest nie dopuszczalne w myśl ustaw z dnia 14 IV 1888 r. i z dnia 31 III. 1889 r. (G. S. 240 i 64). Ustalenie składek szkolnych dla obcych dzieci podlega zatwierdzeniu władzy szkolnej. Każdy związek szkolny jest obowiązany wstawić do budżetu szkolnego odpowiednią kwotę na małe reperatury. Oprócz tego funduszu jest każdy związek szkolny obowiązany wstawić kwotę do budżetu szkolnego na zapłatę kosztów dla budowy szkół, która powinna wynosić rocznie 60 marek licząc za pierwszego, 50 marek za drugiego, 40 marek za trzeciego i 30 marek za dalszych nauczycieli zatrudnionych przy danej szkole.

Nazbierany fundusz na ten cel, powinien być ulokowany w kasie oszczędności. Wypłata nazbieranego funduszu dla budowy szkół ze strony kasy oszczędności może nastąpić jedynie za poprzedniem zezwoleniem władzy szkolnej. Związek szkolny nie mający więcej jak 7 nauczycieli ma prawo żądać od Państwa dodatek na budowę względnie reperację szkoły. O ile Państwo obowiązane jest takiego dodatku ponosić, określa § 17 cytowanej ustawy. Związki szkolne liczące do 25 nauczycieli mogą żądać od Państwa dodatek na trzymanie szkół powszechnych, który wypłaca Wydział Powiatowy za poprzedniem wysłuchaniem inspektora szkolnego.

Budynki szkolne przeznaczone na stałe pomieszczenie publicznych szkół powszechnych, mogą być wznoszone tylko dla szkół przewidzianych w planie sieci szkolnej, ułożonej w myśl zasad określonych w ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 18-a poz. 143), o zakładaniu i utrzymaniu publicznych szkół powszechnych. W każdym wypadku zamierzona budowa szkoły jest rzeczą konieczną ustalić, czy wybrana miejscowość oraz miejsce (punkt) w którym ma być wzniesiona szkoła a także, czy wyznaczone. Obwody szkolne dla tej szkoły będą czyniły zadość przyszłej planowanej sieci szkolnej. Po takim staleniu punktu i obwodu szkolnego określenie stopnia organizacyjnego szkoły nie przedstawia trudności, gdyż stopień organizacyjny szkoły zależny jest od liczby dzieci w wieku szkolnym, zamieszkałych w danym obwodzie.

Przy ośmioletnim nauczaniu najwyższy stopień organizacyjny osiąga taka szkoła powszechna, w której liczba dzieci przekracza 300. Wówczas każdy rocznik dzieci uczy się osobno, w oddzielnej sali. Szkoła taka zwana ośmioklasową, powinna posiadać przy jednorazowej nauce przynajmniej osiem sal szkolnych (klas). Szkoła przy dostatecznie wielkiej liczbie dzieci może oprócz oddziałów zasadniczych posiadać również oddziały równoległe. Największa liczba oddziałów równoległych w szkole nie może jednak przekraczać liczbę oddziałów zasadniczych.

W celu osiągnięcia możliwie najwyższego stopnia organizacyjnego należy tak wybierać punkty szkolne, aby w utworzonych obwodach szkolnych skupiała się jaknajwiększa liczba dzieci w wieku szkolnym, z tym jednak warunkiem, żeby droga dziecka zamieszkałego w obwodzie danej szkoły z domu do szkoły wynosiła najwyżej 3 klm.

Największa liczba dzieci w obwodzie jednej szkoły nie powinna wynosić więcej niż 650. Jeżeli na terytorjum nawet niewielkim liczba dzieci przekraczać 650, należy dla tych dzieci założyć dwie lub więcej szkół. Najmniejsza liczba dzieci w obwodzie szkolnym, do której ustawowo przewidziana jest konieczność założenia szkoły, wynosi 40.

Plac na szkoły powinien leżeć możliwie w środku obwodu szkolnego, w miejscu dla dzieci dogodnym pod względem komunikacyjnym. Najdłuższa droga przebywana przez dzieci do szkoły pieszo, jak już wspomniano wyżej, nie może przekraczać 3 klm., przyczem drogi muszą być bezpieczne i dostępne dla dzieci we wszystkich porach roku. Plac szkolny musi czynić zadość wymaganiom bezpieczeństwa i zdrowotności, oraz znajdować się w miejscu zapewniającym spokój podczas nauki i powinien posiadać możliwie piękne otoczenie. Unikać należy wyboru placu w pobliżu torów kolejowych, linji tramwajowych, arterji z ożywionym ruchem kołowym, nad urwiskami, w sąsiedztwie bagien, wód stojących głębokich rzek lub rwących potoków, cmentarzy, targowisk i zakładów przemysłowych.

Obszar placu szkolnego powinnen wynosić dla szkół 1—3 klasowych conajmniej 2 morgi, dla szkół ponad 4 klasowych conajmniej 3 i pół morgi.

Należyte rozplanowanie placu szkolnego jest rzeczą bardzo ważną i trudną, gdyż plac ten musi służyć wielu różnorodnym celom.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Zgłoszenie pożarów.

Referatem moim o powyższej nazwie, pozwalam sobie szan. druhów zaznajomić najpierw o pierwszem postępowaniu zgłaszaniu pożarów, później też i o urządzeniach nowoczesnych, stosownie do rozkwitu naszego strażactwa.

Wiemy wszyscy bardzo dobrze, że do połowy zeszłego stulecia nikt jeszcze nie był o tem pomyślał, ażeby awizowanie pożarów mogło nastąpić przez jakiś mechanizm. I jeszcze dziś w obecnej dobie. mamy dużo takich miast (o wsiach wcale nie spominając), które nie mają tego przywileju być w posiadaniu elektrycznego urządzenia zgłoszenia pożarów dlatego, że jest to przyrząd dosyć kosztowny na co tylko większe miasta mogą sobie pozwolić. Od dawna jest nam też zrozumiałem, że podczas każdego niebezpieczeństwa pożarowego szybka pomoc, podwójnie działa.

Już za czasów rzymskich cesarzów byli nocni stróże znani. Cesarz Augustus zaprowadził w Rzymie wojskowy zorganizowany oddział Policji i zarazem i strażaków. Oddziały te patrolowały po głównych ulicach miast. Meldowanie pożarów i alarmowanie straży pożarnej, uskuteczniali przez wołanie „pożar“ lub też już przez oddawanie sygnałów trąbkowych. I takiem postępem pomału naprzód, idą tem samym przykładem najprzód większe miasta, jak Berlin, Londyn, Hamburg i t. d. uzupełniając swój postęp przez wystawienie wysokich wież dla obserwatorów strażaków i stąd zgłaszają spostrzeżone pożary przez dzień przez czerwone fanki, w nocy przez latarkę, wskazując w ich kierunek.

W miastach garnizonowych powinno było wojsko wskazywać pożary przez piszczałki, trąbki i bębenki. Ten obowiązek istniał jeszcze około 40 roku przeszłego wieku w Berlinie.

Ochotnicze straże pożarne do alarmowania strażaków, dziś jeszcze posługują się skutecznie, trąbkami. inne straże w miejscowościach fabrycznych, gdzie jest pod dostatkiem pary, posługują się syrenami parowemi.

Dotąd omówiony system alarmowania straży pożarnych, nadaje się jeszcze tylko po wioskach. Odwrotnie zaś po miastach, nie nadaje się już ten system, gdyż z powodu alarmowania, powstają bardzo wielkie zbiegowiska, i później ludzie utrudniają swą obecnością, przybywającej straży pożarnej zwalczania pożaru i okradają dotkniętych pożarem, z reszty z uratowanych przedmiotów.

Z postępem techniki udało się w międzyczasie pewnym inżynierom wynaleść przyrząd mechaniczny, który służy do alarmowania straży poż.

Takich systemów posiadamy już dzisiaj więcej np. system Gamewella. Simensa, Mix i Genest i A. E. G. Na zaprowadzenia takich urządzeń, nie może się zdobyć każde miasto, zpowodu wielkich kich kosztów i braku fachowej obsługi Funkcjonowanie ich jest doskonałe, lecz jakto aparaty, które także mogą zawieść, jeżeli obsługa nie jest fachowa co można wymagać tylko od straży zawodowych. A więc i —

— miasto Katowice posiada także taki telegraf do awizowania pożarów i to systemu Gamewell. Urządzenie to, zostało oddane do użytku w roku 1903 i funkcjonuje doskonale.

Pierwotne urządzenie składało się z 22 stacji alarmowych, które istniały do roku 1927. Cała aparatura podzielona była na 4 linje, obejmujące trasę alarmową. długości 15000 metrów.

Po przyłączeniu do Katowic Brynowa, Ligoty, Załęża, Dębia, Bogucic i Zawodzia musiano pomyśleć o rozszerzeniu sieci alarmowei na wymienione gminy. Wobec tego w r. 1927 zakupiono 16 nowych aparatów i rozpoczęto pracę nad rozszerzeniem sieci na terenie przyłączonych gmin.

Wszelkie te prace w tym kierunku jak w Załężu, Dąbiu, Zawodziu, Bogucicach i po części w śródmieściu. zostały do roku 1930 przeprowadzone. Jej obszerność wynosi obecnie około 36000 m. Co do odnogi do Brynowa i Ligoty zatrzymano się z rozbudową, ponieważ główna aparatura nie wytrzymała by obciążenia i powinna by być najpierw wzmocniona. To może dopiero nastąpić po wybudowaniu nowego. gmachu straży pożarnej który już jest w projekcie

Obecne całkowite urządzenie alarmowe obejmuje 38 stacji alarmowych, które podzielone są na 3 linje zewnętrzne i na jedną linję wewnętrzną.

Urządzenie do zgłaszania pożarów składa się z następujących części: 3 linje do zgłaszania pożarów, 1 linja do alarmowania strażaków, 1 aparat Reperater (czyli powtórnik lub przenośnik), baterje, tablicę rozdzielczą, 1 aparat zwany Indikator z dzwonkiem i numeracją, 1 aparat telegraficzny morsego i aparat telefoniczny.

Przewody prowadzą nad ziemią z przewodnika miedzianego 42 i są izolowane na sposób (Hakietal). —

Powtórnik czyli przenośnik repeater, przenosi samodzielnie każdy alarm, obojętnie z której linji, na wszystkie inne linje i alarmuje zarazem wszystkich strażaków jak i też odwachy, warstaty które tylko połączone z wspólną siecią przewodów. W razie przerwania jakiegokolwiek przewodu aparat ten natychmiast zpowoduje jednorazowe funkcjonowanie dzwonka, przez co uszkodzony przewód wyłącza się samodzielnie, reszta przewodów jednak służyć może nadal do przeznaczonego użytku. Po naprawieniu przeszkody wyłączony przewód, włącza się znów samodzielnie. Aparat ten jest tak skonstruowany, że za jednem razem nie przepuszcza więcej jak tylko jeden alarm. Gdyby więc np, przypadkowo alarmowano z dwuch stacji naraz, to na-

tenczas aparat przepuszcza poszczególne alarmy kolejno. W taki sam sposób działa aparat, gdyby nawet z jednej linji nadchodziły dwa alarmy. Aparat wskazuje również dokładnie, w której linji został przewód przerwany, wtenczas bowiem spada z danej linji klapka w aparacie.

Baterja składa się z 116 akumulatorów o stałym prądzie od 25 do 35 woltów. Każda linja ma osobną baterję i to jedną pod stałem prądem (na przewodzie i drugą naładowaną w zapasie.

Tablica rozdzielcza służy do pomieszczenia aparatu, do przyłączenia, wyłączenia i do ładowania akumulatorów. Równocześnie mieści ona aparaty potrzebne do 4 linji oraz kontroli tychże.

Aparat zw. Indikatorem (z dzwonkiem) wskazuje w razie uruchomienia jakiejś stacji ciągnięty numer porządkowy i wybija ten sam numer na dzwonku, ułatwiając w ten sposób każdemu strażakowi orjentację. Działa on bardzo precyzyjnie, to też nie ma obawy by zawiódł.

Oprócz indikatora mieści się w centrali jeszcze aparat telegraficzny systemu morsego, dla kontroli. Aparat ten w razie alarmu uruchomia się samodzielnie i przepycha taśmę papierową, na której wybija odnośny numer stacji alarmowej np. 3 2 = Nr. 32.

(Pozarowskaz) aparat ten posiada od zewnątrz rączkę, którą w razie potrzeby należy skręcać aż do czoła strzałki. Cały aparat składa się z dwuch głównych części a mianowicie części zewnętrznej i wewnętrznej.

W części wewnętrznej mieści się wszelki mechanizm dla uruchomienia stacji alarmowej i jego delikatny mechanizm jest tak hermetycznie zamknięty, że jakiekolwiek działanie atmosferyczne, nie może mu zaszkodzić.

Część zewnętrzna (zwana ochrona) służy najwięcej dla umieszczenia całej aparatury i dla ochrony jej. Oprócz tego znajduje się od strony wewnętrznej w drzwiczkach, zabudowany dzwonek, alarmowy, który odzywa się w chwili uruchomienia aparatu. Tym sposobem przyczynia się przedewszystkiem do natychmiastowego wykrycia sprawcy fałszywego alarmu. Stacje te mamy w użyciu już prawie od lat 27 i pracują bardzo precyzyjnie.

Zaznaczyć należy, że powyższy system aparatów alarmowych Gamwella jest najwięcej zaprowadzony w Stanach Zjednoczonych, Anglji i częściowo w Niemczech. Koszty zaprowadzenia instalacji według powyższego systemu nie są niskie, to jednak opłacają się, gdyż utrzymanie i obsługa tego urządzenia nie pociąga za sobą wielkich kosztów, ze względu na samodzielność tych aparatów.

Tem wszystkiem nie zamierzam chwalić tylko jeden system aparatów, gdyż wiemy o tem, że istnieją już typy aparatów, które nawet jeszcze lepiej działają od tychże. Jednakowoż zaprowadzenie na sposób powyższego urządzenia powinno leżeć w interesie każdego nowoczesnego miasta, szczególnie obejmującego obszerne terytorja.

KOSTERKA.

Publiczne budynki teatralne i zebrań.

Z biegiem czasu zachodziła konieczna potrzeba uregulowania sprawy dotyczącej budowy budynków teatralnych i publicznych budynków zebrań. Celem zapobieżenia coraz to więcej grożącemu niebezpieczeństwu pożarnemu zastanawiały się władze organizacyjne jak również państwowe nad wydaniem specjalnej ustawy określającej budowę powyżej wspomnianych budynków. Po dłuższych petraktacjach z organizacjami i rzeczoznawcami Minister Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 12 października 1889 r. (Min. Bl. str. 180), poraz pierwszy polecił prezydentom rejencji Rzeszy Niemieckiej wydania specjalnego rozporządzenia policyjnego o budowach budynków teatralnych, cyrków i publicznych budynków zebrań.

W kierunku zaprowadzenia jednolitego rozporządzenia policyjnego w całej Rzeszy Niemieckiej rozesłał Minister równocześnie wzór wspomnianego rozporządzenia, zaś termin wydania tego rozporządzenia wyznaczył na dzień 31 października 1889 r.

Jako karani podwładni, urzędnicy Ministra Spr. Wewnętrznych, wydali wszyscy prezydenci rejencji Rzeszy Niemieckiej w wyznaczonym terminie według nadesłanego im wzoru rozporządzenia policyjnego bez dalszego już rozporządzenia. Co się więc okazało? W niektórych częściach Rzeszy Niemieckiej niemożliwem się stało zastosowanie wydanego rozporządzenia policyjnego, wskutek czego wnioskodawcy ubiegającej się o usyskanie zezwolenia na budowę powyżej wymienionych budynków, zmuszeni byli wystąpić na drogę sądową. Z powodu nie zajętego wyraźnego stanowiska w rozporządzeniu policyjnym, zachodziła więc konieczna potrzeba wydania przepisów wykonawczych względnie uzupełnienia tegoż rozporządzenia policyjnego.

Po szeregu odwołań względnie przeprowadzonych procesów, zmuszony był Minister Spraw Wewnętrznych stan sprawy wyjaśnić. Reskryptem z dn. 25 sierpnia 1903 r. (Min. Bl. str. 203), Minister Spraw Wewnętrznych zarządził uzupełnienie rozporządzenia policyjnego z dnia 31 października 1889 r. przez oddanie nowego ustępu do § 80, że w sprawach wątpliwych może Prezydent Rejencji w miejsce Sądu Administracyjnego (Bezirksausschuss) udzielić wyjątkowe zezwolenie na budowę powyżej wymienionych budynków i to na mocy § 145 ustawy z dnia 1 sierpnia 1983 r. za poprzednią wyrażoną zgodą Ministra Pracy i Opieki Społecznej i ewentl. wysłuchania swego doradcy technicznego w osobie inspektora pożarniczego.

System taki wprowadzony okazał się z czasem jednakże za uciążliwy dla strony proszącej o koncesję, wobec czego przystąpiono do wydania nowego rozporządzenia policyjnego po poprzedniem wysłuchaniu miarodajnych czynników i uwzględnieniu wyroków sądowych. W dniu 18 czerwca 1909 wydane zostało obecnie obowiązujące rozporządzenie policyjne o budowie budynków teatralnych, kin, cyrków i publicznych budynków zebrań. Rozporządzenie policyjne ogłoszone jest w dodatku do nr. 29 na rok 1909 w gazecie Urzędowej Rejencji Opolskiej.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie policyjne jest bardzo dokładnie i obszernie opisane. Każdy naczelnik straży pożarnej winien z przepisami temi zaznajomić, gdyż podczas rewizji budynków tego rodzaju musi przepisy te znać.

Gazeta Urzędowa Rejencji Opolskiej znajduje się w bibljotece Każdej gminy względnie miasta na terenie Górnego Śląska, gdyż ciąży na gminach obowiązek abonowania urzędowych gazet, zaś obywatele mają prawo korzystania z bibljoteki gminnej.

R. BARON
Pow. Ogniomistrz.

Stanowisko Inspektora pożarnictwa do powiatowego ogniomistrza.

Minister Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 28 grudnia 1898 r., ogłoszonym na stronie 6 na rok 1899 zbioru reskryptów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, określił stanowiska poszczególnych straży pożarnych, oraz podał warunki, na jakich mogą być uznane straże pożarne lub zatwierdzeni ich naczelnicy. Pozatem wspomniał także o obowiązku gminy na zakup narzędzi strażackich i dostarczenia koni dla przewozu narzędzi do ćwiczeń lub pożaru.

Minister Spraw Wewnętrznych wspomina o nadzorze technicznym straży pożarnych i poleca województwom zaangażowania inspektorów pożarnictwa. Zadaniem Inspektora Wojewódzkiego jest wydawanie instrukcji do ćwiczeń, ordynacji służbowej oraz przeprowadzać lustracje straży pożarnych względnie narzędzi strażackich i służyć pomocom, gminom i miastom przy wyborze sikawek i narzędzi strażackich.

Utrzymanie Inspektora Pożarnictwa winno nastąpić z budżetu wojewódzkiego albo przez nałożenie na instytucje ubezpieczeniowe kosztów utrzymania.

Ponieważ inspektor pożarnictwa nie jest wystarczający dla całego województwa, polecił Min. Spraw Wewnętrznych przyjąć do pomocy w każdym poszczególnym powiecie, powiatowego ogniomistrza. Gdyby zaś Wydział Powiatowy nie mógł go z swych środków opłacać, pozostanie możność przyjęcia honorowego Ogniomistrza Powiatowego z pośród strażactwa, powinien otrzymać wynagrodzenie za straty i koszta podróży.

Wskutek powyżej cytowanego reskryptu przyjęły wszystkie powiaty honorowych Ogniomistrzów Powiatowych; zaś Związek Straży Pożarnych Województwa Sląskiego inspektora pożarnictwa, przez co sprawność straży pożarnych w stosunku do dawniejszych czasów, o wiele się polepszyła.

Dzisiaj można już śmiało podkreślić, że istnieje pomiędzy powiatowemi ogniomistrzami współzawodnictwo.

Zaznaczam, że inspektor względnie powiatowy ogniomistrz nie jest zależnym od miejscowego kierown. policji. To wyraźnie jest postanowione przez obwieszczenie Prezesa Rejencji Opolskiej z dnia 19 września 1906 r. I dz. I-a IV 9833.

Zachodzi teraz pytanie, czem jest powiatowy ogniomistz w miastach wyłączonych z powiatu (w miastach stołecznych), tworzących więc powiat miejski.

Inspektora pożarnictwa mianuje Wojewoda na wniosek Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Sląskiego za wyrażoną zgodą Walnego Zgromadzenia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1898 r. (Dz. Min. Spraw Wewntrz. na rok 1899 strona 6). Jednocześnie nadaje Wojewoda inspektorowi pożarnictwa na podstawie § 4 ustawy z dnia 11 marca 1850 r. (Zb. Ust, Pr. str. 266), charakter urzędnika policyjnego w sprawach technicznych, kontroli i nadzoru nad strażami pożarnemi swego terenu.

Powiatowego Ogniomistrza mianuje Starosta na wniosek Zarządu Powiatowego Związku Straży Pożarnych, zaś następnie wybranego przez Wydział Powiatowy i za poprzednio wyrażoną zgodą Wojewody na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1898 r. (Dz. Min. Spr. Wewn. na rok 1899 str. 6), oraz na mocy § 18 ust. 2 rozporządzenia policyjnego z dn. 4 września 1906 r. w przedmiocie uregulowania spraw związanych z pożarnictwem (Gazeta Urzędowa Rej. Opolskiej na rok 1906 str. 36), w połączeniu z obwieszczeniem z dnia 10 września 1906 Prezesa Rejencji Opolskiej (Gazeta Urzędowa str. 368).

Jednocześnie nadaje starosta powiatowemu ogniomistrzowi na podstawie § 4 ustawy z dnia 11 marca 1850 r. (Zb. Ust. Pr. str. 266) w połączeniu z § 3 ust. 2 rozporządzenia policyjnego z dnia 4 września 1906 r. charakter urzędnika policyjnego w sprawach technicznych, kontroli i nadzoru nad strażami pożarnemi swego powiatu.

Czynności inspektora pożarnictwa i powiatowego ogniomistrza dla spraw pożarnictwa ustalone są w punkcie 6. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1898.

W myśl § 113 ustępu 3 kodeksu karnego Rzeszy Niemieckiej Inspektor pożarnictwa i powiatowy ogniomistrz są więc przy wykonaniu swych czynności służbowym członkiem organów policji krajowej.

W miastach wydzielonych z powiatu a mające opłacaną zawodową straż pożarną, wybiera na kierownicze stanowiska wspomnianej straży pożarnej po myśli statutu miejscowego o przyjęciu i uposażeniu urzędników komunalnych, Magistrat (Wydział Powiatowy), stojący w myśl obowiązującego ustawodawstwa na terenie Górnego Śląska na równo z Wydziałem Powiatowym. Zatwierdzenie kierownika i ich zastępców miejskiej zawodowej straży pożarnej winno nastąpić przez burmistrza (Prezydenta) miasta, jako stojącego na czele policji komunalnej, gdyż pożarnictwo wchodzi do zakresu działania tej policji a nie państwowej policji.

W miastach, gdzie tylko jedna straż pożarna istnieje, nie zachodzi wogóle potrzeba zamianowania powiatowego ogniomistrza. Natomiast tam, gdzie istnieje więcej straży pożarnych, zachodzi konieczna potrzeba zamianowania powiatowego ogniomistrza a to w celu uniknięcia niepotrzebnych starć pomiędzy zatwierdzonemi kierownikami straży pożarnych.

Zaznaczam, że według § 18 ustępu 2 rozporządzenia policyjnego z dnia 4 września 1906 roku dotyczącego czynnej służby przy strażach pożarnych, może być powierzone techniczne kierownictwo akcji ratunkowej przez miejscową władzę policyjną naczelnikom policyjnie uznanej straży pożarnej. Z chwilą zatwierdzenia naczelnika policyjnie uznanej straży pożarnej, powierza mu się każdorazowe kierownictwo akcji ratunkowej, gdyż reskrypt ministerjalny z dnia 28 grudnia 1898 r. wyraźnie powiada, że na zatwierdzonego ogniomistrza przechodzi prawo kierownictwo akcji ratunkowej, wobec czego specjalne nadanie prawa do kierowania akcją ratunkową przez władzę policyjną, nie potrzebuje nastąpić.

Zatwierdzenie naczelnika straży pożarnej na terenie miejskim uskutecznia burmistrz. Kandydata takiego przedstawia burmistrzowi, Zarząd Straży Pożarnej, wybranego przez Walne Zgromadzenie danego towarzystwa, albo Zarząd Spółki Akcyjnej wzgl. przedsiębiorstwa. Przez zatwierdzenie uzyska nczelnik straży pożarnej prawa policyjne, lecz nie uzyska praw rekwizycyjnych. Naczelnika straży pożarnej zatwierdza burmistrz na zasadzie statutów towarzystwa i przepisów wykonawczych z dnia 1 lutego 1907 oraz z dnia 26 września 1909 r., do § 25 rozporządzenia policyjnego z dnia 4-go września 1906 r.

Wybór Powiatowego Ogniomistrza na miasto wydzielone z powiatu i zamianowanie go na wspom-

niane stanowisko następuje w ten sam sposób, jak powyżej opisałem w powiecie wiejskim, gdyż burmistrz wydzielonego miasta powiatowego z starostą powiatu wiejskiego stoją służbowo na równi.

Z uwagi na ewentualne sprawy sądowe, spowodowane przez nieporozumienia pomiędzy kierownikami straży pożarnych na terenie miasta wydzielonego z powiatu, staje się więc koniecznie potrzebne zamianowanie powiatowego ogniomistrza. Z powodu braku odpowiedniego kandydata, stanowisko to może być powierzone jednemu powiatowemu ogniomistrzowi z powiatów sąsiednich.

R. BARON
Pow. Ogniomistrz.

Elektryczna sygnalizacja.

Gdy w połowie zeszłego stulecia w kierunku szybszego zaalarmowania straży pożarnych wypuściła firma Siemens & Halske w Berlinie na sprzedaż pierwsze elektryczne sygnalizacje, które zakupiły najpierw większe miasta dla swych zawodowych straży pożarnych, sygnalizacje te zostały zainstalowane wewnątrz budynków, składów względnie mieszkań, w niedostępnym miejscu dla każdego człowieka z obawy przed kradzieżą.

Dostęp do tych aparatów miał tylko właściciel składu względnie domu i mieszkania lub jego rodzina z służącemi. Kto chciał powołać straż pożarną do pomocy był zmuszony udać się do powyżej wymienionych właścicieli. W porze nocnej nie było to tak łatwo wywołać właściciela względnie członka rodziny, którzy się obawiali pokazać aparat przed ewentualnemi złodziejami jakiegokolwiek napadu. Zanim zaalarmowano straż pożarną zwłaszcza w porze nocnej upłynął dłuższy czas.

Zgłosił naprzykład ktoś pożar, kto właściciel stacji nadawczej, zapytał się o jego nazwisko i miejsce zamieszkania, zaś w następstwie stwierdzał gdzie i co się pali, a dopiero teraz uskutecznił zaalarmowanie straży pożarnej. W razie snu musiał być wywołany z łóżka, zaś meldujący musiał czekać aż do ubrania się właściciela stacji nadawczej. Sumienność posiadacza stacji nadawczej podtrzymała naturalnie niebezpieczeństwo pożaru.

Dopiero powoli właściciele tych urządzeń przyśli do przekonania, że stan taki nie mógł dalej istnieć i zaczęli z czasem stacje nadawcze umieszczać na zewnątrz budynków, dostępne teraz dla każdego obywatela. Z chwilą zmiany stacji nadawczej nastąpiła bardzo wielka ilość fałszywych alarmów; jednakże ludność przekonała się o korzyści tej zmiany. Powstało więc zagadnienie w jaki sposób najlepiej zapobiedz fałszywym alarmom straży pożarnej.

Rozpoczęto budować stacje nadawcze z szybkami. Zaalarmował ktoś straż pożarną, musiał najpierw szybkę wybić i w następstwie przycisnąć guzik albo za trzonek chwycić. Rozbicie szybki spowodowało czujność publiczności, wobec czego odstraszyło wielu osobników od alarmowania straży. Pozatem miasta wyznaczyły nagrodę dla tego który zatrzymał człowieka niepotrzebnie alarmującego straż pożarną. Alarmowania niepotrzebne straży pożarnej podczas dnia zmniejszyły się nieomal do minimum, lecz w nocy zdarzały się częściej fałszywe alarmy i to przeważnie na ulicach mniej ruchliwych. Zbrodniarze są tak sprytni, że podczas przejścia rozbijają szybkę i idą sobie dalej. Spostrzegł ktoś rozbicie szybki i zatrzymał przestępcę, odpowiedział tenże, że to z omyłki uczynił, zaś straż pożarną wogóle nie alarmował. W uzupełnieniu wbudowy szybki przed guzikiem względnie trzonka stacji nadawczej szereg miast w niebezpiecznych miejscach dało jeszcze wbudować do stacji nadawczej dzwonek alarmowy, który w razie użycia tej stacji przez głośny dźwięk zwrócił baczną uwagę w pobliżu znajdującym się osobom. Wskutek powyższych uzupełnień przy stacji nadawczej jest możliwe prędzej schwytać przestępców.

Celem zupełnego zapobieżenia oddania fałszywych alarmów firmy względnie przedsiębiorstwa znalazły już różne środki zapobiegawcze, naprzykład: stacja nadawcza znajdująca się na słupie względnie na ten cel specjalnie wybudowanym domku, przy użyciu aparatu zamykają się drzwi, zaś przy innym aparacie zostanie osoba zatrzymana przez nałożenie kajdan ręcznych i tp. do dyspozycji straży pożarnej. Wynalazki te omijając już poważne koszta nabycia są nie praktyczne i mogą spowodować przez zaskarżenie poszkodowanej osoby właściciela urządzenia za podpadnięcie w chorobę przez wystraszenie się, za znudzony czas albo uszkodzenie, bardzo poźne koszta omijając już pozbawienia wolności danej osoby. Pozatem naraża się zatrzymana osoba przy aparacie na pośmiewisko, obrazę i t p. zwłaszcza osoby płci żeńskiej bez wszelkiej obrony. Osoby znajdujące się na drodze do pociągu albo okrętu względnie pracy także narażają się na spóźnienie i nieprzyjemność.

Z czasem nastąpiłoby, że osoby znające nowoczesne wynalazki wogóle by nie alarmowały straż pożarną, wskutek czego mogłoby nastąpić pociągnięcię właściciela sygnalizacji elektrycznej do odszkodowania.

Inne wynalazki, jak fotografowanie danej osoby względnie oblania pachnącą wodą także nienadały się w praktyce.

Wobec powyższego nie zaleca się tego rodzaju wynalazków oddać do użytku, zaś praktyczniejszych nie szkodzących zdrowiu w powyższym kierunku niema.

Pozostaje nic innego jak uświadomienie względnie czujność obywateli albo wyznaczanie premji osobom zatrzymujących przestępców i oddania ich w ręce sprawiedliwości.

Zamożniejszy przestępca musi [nietylko wszelkie powstałe koszta przez przyjazd straży pożarnych zapłacić, lecz także może być ukarany na mocy § 360 cyfr. 11 k. k.

R. BARON.
Pow. Ogniomistrz.

Wykaz statystyczny straży pożarnych na pow. Katowice—Wieś za rok 1930.

L. b.	Rodzaj straży pożarnej	Miejscowość	STATYSTYKA POŻARNA										Stan osobowy w dniu 1 stycznia 1931 r.							Czynność straży						Sikawki						Wozy rekwizytowe	
			Alarmów fałszywych	Pożarów masowych	Pożarów średnich	Pożarów małych	Pożarów kominowych	Pożarów piwnicznych	Pożarów lasów i tp.	Eksplozji	Powodzi	Razem wyjazdów	Oficerów	Podoficerów	Strażaków	Straż przymusowa	Członków popierających	Członków Zarządu	Razem	Ćwiczenia szkolne	Ćwiczeń taktycznych	Popisów i zawodów	Posiedzeń Zarządu	Wykładów	Walnych Zgromadzeń	motorowe	parowe	4 kołowe ręczne	2 kołowe ręczne	zdejmowane	Wózki hydrantowe	auto	do zaprzęgu
1	zawodowa	Janów	—	—	4	31	—	—	8	—	—	43	3	10	124	—	—	—	137	143	94	1	—	13	—	2	1	3	—	5	6	1	1
2	hutnicza	Szopienice	—	—	1	20	—	2	—	—	3	26	2	7	60	—	—	—	69	297	133	1	—	—	—	1	1	1	—	1	8	—	—
3	„	Wełnowiec	—	2	8	4	—	—	2	—	3	19	1	5	95	1570	—	—	1671	52	13	2	—	26	—	1	—	1	2	2	10	1	—
4	fabryczna	Chorzów	—	—	13	—		—	—	—	—	13	2	3	53	—	—	—	58	30	10	—	—	15	—	1	—		—	—	1	—	—
5	kopalniana	Bielszowice	—	—	2	1	—	—	—	—	—	3	2	2	29	—	—	—	33	10	2	—	—	5	—	—	—	1	1	—	2	—	1
6	„	Michałkowice	2	1	3	3	—	—	-	—	—	9	1	4	17	196	—	—	218	14	8	—	—	8	—	—	—	1	—	—	2	—	1
7	„	Mysłowice	2	—	6	9	1	2	1	—	1	22	2	1	15	—	—	—	18	58	2	3	-	5	-	—	1	—	-	—	—	1	—
8	„	Siemianowice	—	1	1	14	—	—	—	—	—	16	1	8	27	—	—	—	36	21	3	—	—	9	—	1	—	1	—	2	4	1	—
9	ochotnicza	Bańgów	1	2	2	—	—	—	—	—	1	6	3	2	10	16	21	7	59	26	1	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
10	„	Bielszowice	2	—	—	9	—	—	—	—	1	12	3	3	22	—	43	8	79	31	4	—	-	7	1	—	—	1	—	—	3	—	—
11	„	Brzezinka	3	—	2	6	—	1	3	—	—	15	2	2	32	540	46	4	626	54	7	2	8	16	1	—	—	1	—	—	1	—	1
12	„	Brzęczkowice	2	1	3	1	—	1	2	—	—	10	2	4	25	60	5	4	100	24	4	1	6	10	1	—	—	1	—	—	1	-	—
13	„	Bytków	—	—	3	1	-	1	—	—	—	5	2	6	12	60	56	5	141	34	3	—	5	6	1	—	—	1	—	—	1	—	—
14	„	Bykowina	1	—	2	2	1	1	1	—	1	9	3	3	18	50	31	6	111	27	2	—	2	10	1	—	—	1	—	—	1	—	—
15	„	Chorzów	3	2	1	1		—	—	—	—	4	2	7	36	50	84	4	183	178	5	—	4	257	1	—	—	2	-	—	1	—	1
16	„	Mała Dąbrówka	—	-	—	3	—	1	1	—	—	5	4	4	28	50	100	15	201	32	6	—	5	8	1	—	—	1	—	—	2	-	1
17	„	Halemba	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	3	14	—	15	5	40	22	5	—	3	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
18	„	Kochłowice	3	—	2	1	-	1	2	—	—	9	3	2	11	—	—	2	18	25	2	—	—	8	1	1	—	2	—	—	1	1	—
19	„	Kłodnica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	26	30	3	4	67	28	1	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1
20	„	Kończyce	1	—	—	3	—	—	—	—	—	4	2	2	30	500	45	9	588	29	2	2	5	4	1	—	—	1	—	—	1	—	—
21	„	Maciejkowice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	11	—	21	5	40	45	2	—	2	20	1	—	—	—	1	—	—	—	—
22	„	Makoszowy	3	—	4	1	—	—	2	—	—	10	2	1	18	60	7	4	92	18	2	2	2	6	1	—	—	1	—	—	1	—	—
23	„	Mysłowice	2	—	6	9	1	2	1	—	1	22	6	10	58	—	162	9	245	58	2	3	7	5	1	1	—	2	—	—	5	1	—
24	„	Nowa-Wieś	1	—	13	—	1	1	—	—	1	17	3	6	65	3000	45	6	3 25	60	3	2	4	8	1	1	—	1	—	—	2	1	1
25	„	Pawłów	1	—	—	1	2	—	—	—	—	3	2	2	22	—	—	4	30	26	—	—	2	—	1	—	—	1	1	—	2	—	—
26	„	Przełajka	4	1	1	1	—	-	—	—	—	7	2	1	14	60	14	7	98	15	1	—	2	4	1	—	-	2	—	—	1	—	—
27	„	Rożdzień-Szopienice	1	—	1	13	1	1	2	—	2	21	5	10	81	250	426	16	788	60	2	2	—	16	1	—	—	2	-	—	5	—	1
28	„	Siemianowice	—	—	2	6	—	3	—	—	1	12	5	8	45	90	250	15	413	31	1	—	7	16	1	1	-	2	—	1	1	1	1
29	„	Giszowiec	—		—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	37	—	—	5	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	harcerska	Bytków	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	1	1	17	—	—	—	19	9	—	1	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		RAZEM	37	10	80	140	7	17	25	—	15	330	76	123	1041	6582	1374	144	9350	1457	320	22	70	489	20	10	3	33	5	12	2	8	10

L. b.	Drabiny: mechaniczne	Drabiny: rozsuwane	Drabiny: hakowe	Drabiny: parowozowe	Drabiny: przystawne	Płótno lub wór ratunkowy	Beczki na wodę	Węży tłocznych metr. bieżących 75 mm	Węży tłocznych metr. bieżących 45 mm	Węży ssawnych metr. bież. 105 mm	Węży ssawnych metr. bież. 50 mm	Bandaży do węży	Mostki ochronne	Wiaderka	Bosaki	Tłumnica	Skrzynki sanitarne	Aparaty dymowe	„ cuczenia	Topory	Linki	Pasy bojowe z toporkami	Hełmy	Mundury	Tuby alarmowe	Syreny	Pochodnie	Wozy sanitarne: Auto	Wozy sanitarne: do zaprzęgu	Nosze sanitarne	Maski gazowe	Reflektory	Inhalatory	Aparaty ratunkowe	Łączniki: z czepne	Łączniki: śrubowe	Hydranty	Sztandary	Nazwisko prezesa	Nazwisko naczelnika straży pożarnej
1	2	3	25	1	1	2	1	2000	1150	40	70	40	12	10	10	3	9	9	—	20	21	133	135	240	5	2	210	1	2	36	25	3	2	—	224	—	214	1	—	Ślązak Ludwik
2	1	1	16	—	1	1	—	980	1660	30	12	28	6	6	2	—	16	2	—	12	10	90	70	70	—	2	50	1	2	6	19	2	2	2	132	—	108	1	—	Królik „
3	1	1	14	—	4	1	—	1200	800	8	12	21	9	—	5	—	14	24	—	26	12	112	112	112	16	2	12	1	1	3	21	1	4	32	100	—	90	1	—	Boronowski Piotr
4	2	1	10	—	—	1	—	918	—	6	—	12	4	6	1	—	7	12	—	4	12	43	27	170	—	2	4	1	—	2	33	3	2	—	34	—	45	1	—	Słota Józef
5	1	—	10	—	—	1	—	—	700	—	9	5	1	10	2	1	1	1	—	33	4	33	33	33	2	1	40	—	—	1	—	—	—	—	35	—	7	—	—	Pośpiech Wincen.
6	1	—	6	—	1	—	—	—	600	—	6	3	4	3	3	—	1	—	—	20	6	25	31	44	3	1	25	—	—	—	5	3	—	1	16	—	39	—	—	Sperlich Paweł
7	1	—	6	—	—	1	—	1000	1860	12	—	10	4	—	6	—	2	3	—	12	9	15	32	32	—	1	4	—	1	1	2	2	—	2	194	—	96	—	—	Grabe Rajnold
8	2	2	17	—	1	2	—	1700	800	24	26	15	2	—	1	—	1	2	—	50	15	40	40	36	—	1	40	—	—	—	15	1	1	—	80	—	22	—	—	Karwasiecki Stan.
9		1	—	—	—	—	1	—	275	—	6	—	2	—	1	—	1	—	—	20	3	20	20	20	1	—	4	—	—	—	2	—	—	—	26	—	3	—	Tomanek	Grzesica
10	1	—	6	—	—	1	1	—	800	—	8	14	2	1	4	—	1	1	—	35	6	29	30	30	24	—	29	—	1	—	5	—	—	—	65	5	64	1	Olszowski	Golak
11	1	1	7	—	—	1	1	—	450	—	6	20	2	1	3	2	1	—	—	31	9	31	38	50	12	—	30	—	—	1	21	—	—	—	50	8	27	1	Szczot	Boruta
12	—	2	2	—	2	—	2	—	205	—	4	6	1	—	3	—	1	—	—	13	2	12	13	38	4	—	4	—	—	—	1	—	—	—	22	2	20	—	Warwas	Polok
13	1	—	3	—	—	—	—	—	250	—	6	8	2	—	2	—	1	1	—	3	3	15	20	20	5	—	15	—	—	—	4	—	—	—	32	—	5	1	Korbik	Bryś Karol
14	1	1	6	—	2	—	—	—	370	—	8	5	2	1	1	—	1	—	—	25	6	25	31	30	7	—	10	—	—	—	3	—	—	—	38	4	6	1	Nowok	Buczek Józef
15	1	1	12	—	—	1	—	—	800	—	12	12	2	—	4	—	2	1	—	5	8	50	56	105	8	—	4	—	—	1	8	2	—	—	50	—	77	1	Szlenzog	Piechuta
16	1	—	6	—	—	1	1	—	600	—	6	8	2	—	2	—	2	—	—	6	20	24	30	30	8	1	20	—	1	4	3	—	—	—	30	8	43	1	Kosma J.	Heinisz
17	—	—	2	—	—	—	1	—	300	—	6	3	2	7	3	—	1	—	—	4	3	20	24	24	5	—	2	—	—	—	3	—	—	—	24	—	—	1	Burek Jan	Burek
18	—	1	8	—	1	—	—	150	250	8	11	6	2	—	4	—	1		—	3	1	19	34	24	8	1	7	—	—	1	3	1	1	—	26	—	34	1	Krzyża	Krzykowski
19	—	—	—	—	2	—	2	—	100	—	6	2	2	—	2	—	—	1	—	4	2	2	—	20	4	—	2	—	—	1	3	—	—	—	6	—	—	—	Goljos	Bubała
20	—	1	5	—	—	—	—	—	220	—	6	10	1	4	1	—	1	—	—	14	6	13	27	27	3	—	24	—	—	1	4	—	—	—	14	—	23	1	Ulfig	Sieroń Robert
21	—	—	2	—	1	—	—	—	100	—	8	3	—	3	—	—	1	—	—	26	2	24	24	27	4	—	4	—	—	2	2	—	—	—	5	16	14	—	Wiechuła	Jojko Stefan
22	—	—	2	—	—	—	—	—	160	—	6	5	1	1	6	—	—	—	—	11	3	11	20	21	4	—	—	—		—	2	—	—	—	16	4	18	—	Pyzik	Widuch Jan
23	1	2	13	—	3	2	—	1000	2200	12	30	24	9	—	7	—	5	2	—	64	23	64	64	112	5	1	22	1	—	3	13	2	1	2	74	11	46	1	Kozak	Grabe Rajnold
24	1	1	6	—	1	1	2	500	600	8	6	6	6	—	—	—	3	1	—	12	5	18	50	50	20	—	10	—	1	1	3	—	—	—	54	—	58	1	Fryc	Markiefka Aug.
25	—	—	8	—	—	2	1	—	250	—	8	10	4	2	3	—	1	3	—	6	10	16	16	16	5	—	45	—	—	1	1	—	—	—	26	8	16	1	Wiechuła	Pudełko Piotr
26	—	1	5	—	2	—	1	—	240	—	8	4	2	—	1	1	1	—	—	2	2	30	30	14	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	16	4	—	—	Gajdzik	Kaczmarczyk
27	1	1	12	—	6	1	—	—	1060	—	18	15	4	6	3	—	2	1	—	130	6	100	125	125	35	—	80	—	1	4	5	—	—	1	160	12	72	1	Bieniosek	Moik Henryk
28	1	2	14	1	3	1	2	200	740	6	10	10	2	2	2	—	4	1	—	50	10	55	53	56	15	1	120	—	1	1	5	—	—	—	80	2	96	1	Kowalik	Staś Karol
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	6	33	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	—	Fiszer	Szolc
30	—	—	—	—	1	—	—	—	10	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	5	2	17	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Wróbel Paweł
	21	23	223	2	32	20	16	9648	17550	154	318	308	92	62	84	7	81	65	—	664	225		1235	1609	170	16	818	5	11	70	214	20	13	42	1629	84	1305	18		

Dział Oficjalny Związku.

Regulamin wewnętrzny Ochotniczej Straży Pożarnej.

A. URZĘDOWE STANOWISKO OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

1) Ochotnicza Straż Pożarna na wskutek zatwierdzenia jej statutu i uznania jej charakteru, staje się organem bezpieczeństwa publicznego w gminie i jest w czasie pełnienia służby ratowniczej, wykonawczym organem miejscowej władzy policyjnej.

Naczelnicy Ochotniczych Straży Pożarnych, zatwierdzeni przez miejscową Władzę Policyjną, wchodzą w czasie wykonywania swej służby ratowniczej w prawa pomocniczych urzędników policyjnych.

Ochotnicza Straż Pożarna posiada zupełną swobodę w urządzeniu swej orgnizacji, jednak w zakresie wykonywania swej publicznej służby bezpieczeństwa, przechodzi pod ogólny nadzór miejscowego zarządcy policji z tem, że techniczne kierownictwo akcji ratunkowej i rozkazodawstwo nad strażą pozostaje w rękach naczelnika straży lub jego zastępcy.

Ochotnicza Straż Pożarna ma w czasie wykonywania swej służby ratowniczej znaczenie organu bezpieczeństwa publicznego po myśli art. 113 Kodeksu karnego.

UWAGA:

Kto członkom straży pożarnej w czasie wykonywania przez nią służby ratowniczej stawia opór lub w gwałtowny sposób utrudnia lub przeszkadza w akcji ratowniczej, podlega karze więzienia od dni 14-tu do 2 lat.

2) Ochotnicza Straż Pożarna podlega lustracji miejscowemu Naczelnikowi Urzędu Okręgowego, Ogniomistrzowi Powiatowemu, Wojewódzkiemu Inspektorowi Pożarnictwa i wszelkim wyższym Władzom Administracyjnym.

3) Ochotnicza Straż Pożarna obowiązana jest do akcji gaszenia pożarów i wszelkich czynności ratowniczych, w myśl istniejących ogólnych przepisów policyjnych. W szczególności, obowiązkiem jej jest na wypadek pożaru we własnej miejscowości, zająć się natychmiast ratunkiem ludzi i zwierząt, wszelkich zagrożonych przedmiotów i budynków, bez specjalnych rozporządzeń, — starać się wszelkiemi rozporządzalnemi środkami powstały pożar umiejscowić, usunąć zagrażające niebezpieczeństwo oraz w należyty sposób zabezpieczyć pogorzelisko.

Ochotnicza Straż Pożarna ma również obowiązek na wezwanie władzy gminnej lub Naczelnika Urzędu Okręgowego, zająć się ratunkiem w wypadkach powodzi, zawalenia się domu, lub temu podobnych katastrof, gdzie życie ludzkie lub mienie jest zagrożone i wymaga pomocy i ratunku.

Ochotnicza Straż Pożarna obowiązana jest do niesienia pomocy w razie pożarów w okolicy w promieniu 7 i pół kilometra od miejsca siedziby danej straży.

UWAGA:

Na żądanie lub za zezwoleniem miejscowej władzy policyjnej, straż pożarna może się udać do pożaru dalszych miejscowości na koszt wzywającej gminy.

B. ORGANIZACJA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

4) Korpus czynnych członków Ochotniczej Straży Pożarnej dzieli się na dwa plutony stanowiące pełną obsługę poszczególnych zaprzęgów. Jeżeli ilość czynnych członków straży pożarnej stanowi więcej niż wymaga tego obsada posiadanych zaprzęgów, formuje się plutony rezerwowe.

Zaprzęg stanowi komplet narzędzi i przyrządów ratunkowych, który wraz z pełną obsadą ludzi stanowić może samodzielną jednostkę bojową. Poszczególne plutony straży pożarnej dzieli się na sekcje, czyli obsadę pojedyńczego narzędzia.

Każdy członek ochotniczej straży pożarnej winien być wyszkolonym w obsłudze wszystkich narzędzi, aby w razie potrzeby był zdolnym wykonać czynności zastępcze.

Do sekcji sikawkowych przydziela się w charakterze dowódców sekcji, doświadczeńszych, bądź wykwalifikowanych strażaków, jako prądowników.

5) Techniczne kierownictwo Ochotniczej Straży Pożarnej spoczywa w ręku naczelnika ewentualnie jego zastępcy. Na dowódców poszczególnych plutonów mianuje się dowódców oddziałowych. Na czele każdej sekcji ustanawia się sekcyjnego, bądź starszego strażaka.

6) Naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej winien starać się aby wszyscy czynni członkowie straży do służby przydzieleni byli, aby przyrządy i przybory strażackie stale w należytym stanie i we właściwym miejscu się znajdowały, by urządzenia alarmowe sprawnie i pewnie funkcjonowały, by cały korpus straży był należycie praktycznie i teoretycznie wyszkolony a przeto w każdej chwili do akcji ratunkowej sposobny.

Wszelkie dostrzeżone braki i niedomagania, które we własnym zakresie nie jest w możności usunąć i uzupełnić, winien natychmiast donieść właściwej władzy z wnioskiem natychmiastowego uskutecznienia potrzebnych zarządzeń. Do obowiązków Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej należy również sporządzenie planów działalności a w szczególności planu ćwiczeń na cały rok. uzyskując zatwierdzenie tegoż przez właściwe Władze.

Obowiązany jest również zarządzać nadzwyczajne alarmy i ćwiczenia straży, starać się o dokładne prowadzenie listy członków, inwentarza straży, utrzymanie tegoż i konserwację, jak również utrzymanie budynków straży w należytym porządku.

Na wypadek wyjazdu z miejsca zamieszkania na dłużej jak 24 godziny, ma o tem zawiadomić Zarząd Straży, swego zastępcę i miejscową władzę policyjną.

Zastępca Naczelnika ochotniczej straży pożarnej jest jego zastępcą urzędowym i pomocnikiem a wszystkie wyżej przytoczone postanowienia są dla niego obowiązujące.

7) Naczelnikowi ochotniczej straży pożarnej względnie jego zastępcy, podlegli są i winni być posłuszni bezwarunkowo w zakresie ćwiczeń, akcji ratunkowej i wogóle czynności służbowych, wszyscy członkowie czynni korpusu straży. Rozkazodawstwo w czasie ćwiczeń, akcji ratunkowej i wszystkich wystąpień służbowych, należy do naczelnika straży, względnie przez niego upełnomocnionych.

Członek straży pożarnej. który rozkazów swych zwierzchników służbowych nie słucha, lub który ociąga się z ich wykonaniem, podlega ukaraniu w-g decyzji Naczelnika Straży.

Naczelnik Straży ma prawo:

a) udzielić podkomendnemu nagany osobistej;
b) dać publiczną naganę przed frontem str.;
c) zawiesić w czynnościach;
d) podać miejscowej władzy policyjnej do ukarania.

8) Gospodarz straży, jako drugi pomocnik Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, sprawuje nadzór nad wszystkiemi ruchomościami i nieruchomościami straży. Do szczególnych obowiązków Gospodarza Straży należy:

a) przeprowadzenie dokładnej kontroli narzędzi i ich stanu;

b) informowanie Naczelnika o wszelkich uszkodzeniach w taborze i koniecznych naprawach lub uzupełnieniach;

c) zarządzenie, w porozumieniu z Naczelnikiem, wszelkich napraw w granicach sum przewidzianych budżetem straży;

d) w czasie ćwiczeń i pożarów, notowanie na miejscu wszelkich zauważonych braków i uszkodzeń.

W czasie nieobecności Naczelnika Straży i jego Zastępcy, Gospodarz straży pełni obowiązki przewidziane artykułem 6 niniejszego regulaminu.

9) Dowódców plutonów mianuje Zarząd Straży na wniosek Naczelnika. Obowiązkiem dowódców plutonów jest dokładne prowadzenie listy członków swego plutonu i wogóle nadzór i kierownictwo w zakresie poruczonych zadań. Do szczególnych obowiązków Dowódców plutonów Ochotniczej Straży Pożarnej należy:

a) szkolenie podległych sobie oddziałów ściśle według planu ćwiczebnego i wskazówek Naczelnika Straży;

b) kierowanie swemi oddziałami w czasie akcji ratunkowej i ćwiczeń ogólnych, we dług wskazań Naczelnika;

c) piecza nad osobistem uzbrojeniem i umundurowaniem podkomendnych a w razie zauważonych braków, meldowanie o tem Naczelnikowi;

d) kontrola stanu narzędzi przydzielonych plutonowi do obsługi.

Dowódcy plutonów, w razie oddalenia się z miejsca zamieszkania dłużej jak na 24 godziny, winni są o tem zawiadomić Naczelnika.

10) Zastępcami dowódców plutonów są Plutonowi. Obowiązkiem ich jest zastępstwo i pomoc Dowódcom we wszelkich czynnościach dowodzenia i kontroli. Plutonowi są mianowani przez Zarząd Straży na wniosek naczelnika. Winni oni posiadać kompletne wyszkolenie zarówno teoretyczne jak i praktyczne, oraz znać dokładnie obsługę wszelkich narzędzi i przyrządów pożarniczych. Zastępcami Dowódców plutonów mogą być mianowani również i sekcyjni.

11. Strażacy, obowiązani są w czasie ćwiczeń, akcji ratunkowej lub innych czynności służbowych, do ścisłego wykonywania przydzielonych im czynności i bezwzględnego stosowania się do rozkazów swoich komendantów. Mundury, osobiste uzbrojenie, jak również powierzone im pieczy przybory i narzędzia pożarnicze, obowiązani są utrzymać w czystości i pogotowiu.

Czynny członek Ochotniczej Straży Pożarnej obowiązany jest do stawienia się do służby na każde wezwanie przełożonej swojej władzy a z tego powodu winien o każdem wydaleniu się swem z miejscowości na dłużej niż 23 godziny, powiadomić o tem swego dowódcę plutonu lub jego zastępcę. —

C. UMUNDUROWANIE i UZBROJENIE.

12. Umundurowanie, odznaki starszeństwa (dystynkcje) i uzbrojenie osobiste, stosować się muszą bezwzględnie do regulaminu wydanego przez Główny Zw. Straży Pożarnych R. P. i zatwierdzonego przez Władze Państwowe.

Noszenie nieprzepisowego umundurowania i odznak starszeństwa, jest bezwarunkowo wzbronione.

Członkowie nieumundurowani noszą przepisaną opaskę, w czasie pełnienia swoich służbowych obowiązków, na lewem ramieniu.

13. Mundury i uzbrojenie osobiste, wydane Ochotniczej Straży Pożarnej przez gminę, pozostają własnością gminy, wszelkie zaś inne części umundurowania, i t p. strażak własnym kosztem sobie sprawił, tudzież wszelkie odznaczenia wręczonemu za zasługi na polu pożarnictwa, pozostają jego osobistą własnością.

Strażacy obowiązani są utrzymywać przydzielone sobie mundury i części uzbrojenia w należytym porządku i czystości w pogotowiu.

Strażak występujący ze straży pożarnej na własne życzenie, bądź też usunięty ze straży za przekroczenia regulaminowe, winien przydzielone sobie umundurowanie i uzbrojenie osobiste zwrócić w zupełnym porządku swej władzy przełożonej do 7-miu dni po dacie definitywnego ustąpienia. W razie niewypełnienia tego warunku, Zarząd Straży Pożarnej winien odebrać powyższe części ekwipunku przez policję z jednoczesnym wnioskiem o ukaranie opornego przez właściwe władze policyjne. Strażak występujący ze służby odpowiada za wszelkie uszkodzenia umundurowania i uzbrojenia spowodowane niewłaściwem obchodzeniem się, przez niedbalstwo lub złośliwość.

14) używanie munduru i uzbrojenia obowiązuje wszystkich członków czynnych straży pożarnej od Naczelnika poczynając, przy wszystkich ćwiczeniach, oraz wystąpieniach służbowych. Używanie munduru poza służbą bez wiedzy Naczelnika Straży, jest bezwzględnie zabronione.

D. SŁUŻBA STRAŻACKA.

15) Służba czynnych członków Ochotniczej Straży Pożarnej jest honorową a tem samem bezpłatną Domagania się przeto od osób zainteresowanych pożarem wynagrodzenia podjakimkolwiek bądź pozorem i jakiejkolwiek bądź formie, zabrania się najsurowiej. Członek czynny straży pożarnej, któ ry pozwoliłby sobie na powyższe przekroczenie, winien być surowo ukarany.

Wszyscy członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej za odznaczenia na służbie mogą otrzymać od swej władzy przełożonej nagrody i odznaczenia, domagać się jednak nie mają prawa.

W stosunkach z publicznością, wojskiem, policją, oraz między sobą, członkowie czynni w służbie winni zachować obejście jaknajdelikatniejsze i unikać wszelkiego rodzaju zajść.

16) Służba strażacka stosuje się do akcji ratunkowej tak długo, dopóki zagrażające niebezpieczeństwo w zupełności usunięte nie zostało, o czem rozstrzyga Naczelnik Straży, ewentualnie jego zastępca lub kierownik akcji. Uprzątywanie pogorzeliska służba dyżurowa w teatrach i lokalach widowiskowych oraz na pogotowiach, może i powinna być wynagrodzoną, a wysokość wynagrodzenia ustanawia Zarząd Straży, względnie Zarząd Gminy.

Od obowiązku zjawiania się przy ćwiczeniach pożarach i urządzanych alarmach, zwalnia tylko choroba lub rzeczywiście usprawiedliwiona nieobecność w miejscu zamieszkania. Od ćwiczeń zapowiedzianych zgóry i wykładów teoretycznych, zwolnić może dla ważnych powodów tylko Naczelnik Straży. Oprócz tego upoważniony jest Naczelnik zarządzać nadzwyczajne alarmy i ćwiczenia.

Cwiczenia praktyczne członków czynnych straży pożarnej, powinny odbywać się w miesiącach letnich przynajmiej raz na tydzień, z tem wyliczeniem aby ich odbyć w ciągu sezonu ćwiczebnego

przynajmniej 20-cia. Do liczby wskazanej ćwiczeń w ciągu roku, nie zalicza się alarmów ćwiczebnych i lustracyjnych. Wykłady teoretyczne i pogadanki fachowe winny się odbywać w porze zimowej przy najmniej raz na miesiąc, przyczem liczba tych wykładów nie może być mniejszą od 10 rocznie.

Ćwiczenia szkolne, musztra, sygnalizacja i program wykładów, wprowadzone być muszą według regulaminów i instrukcji Związku Straży Pożarnych Województwa Sląskiego i nie wolno ich samowolnie zmieniać.

E. SŁUŻBA POZARNICZA.

18) Alarmowanie straży pożarnej na wypadek pożaru, lub innej katastrofy wymagającej pomocy straży pożarnej, odbywa się wedle ustanowionych dla danej miejscowości sygnałów zapomocą trąb, syren, dzwonów. dzwonków lub automatów alarmowych. Z sygnałami muszą być wszyscy strażacy i właściciele koni dokładnie zaznajomieni.

Na sygnał alarmowy śpieszą bezwarunkowo wszyscy strażacy w mundurach i pełnem uzbrojeniu na strażnicę. Obowiązkiem strażaków którzy przybyli pierwsi, jest: potwierać wrota remizy, powytaczać i przygotować sikawki, oraz wszelkie wozy strażackie, w porze nocnej oświetlić remizę i zapalać latarnie lub pochodnie przy wozach; a po nadejściu koni, w razie nieobecności naczelnika, to pod komendą dowódcy plutonu lub najstarszego stopniem strażaka, wyjechać bezzwłocznie w ustanowionym porządku do miejsca zagrożonego. W razie stłumienia pożaru przed przybyciem str. pożarnej, obowiązkiem pogotowia jest zbadać na miejscu przyczynę i czy nie grozi jeszcze jakie niebezpieczeństwo. Wprost do pożaru mogą pośpieszyć tylko ci strażacy, którzy mieszkają w stronie miejscowości znajdującej się za miejscem pożaru, licząc od strażnicy.

Strażacy przydzieleni na początku akcji ratunkowej do pewnych czynności, muszą bezwarunkowo przez cały czas trwania akcji, ewentualnie do chwili odwołania ich przez Naczelnika, wytrwać na wyznaczonych im stanowiskach, których samowolnie zmieniać ani opuszczać im nie wolno, a jeżeli w razie nagłej potrzeby lub niebezpieczeństwa zmuszeni są wyznaczone stanowiska opuścić, muszą natychmiast zawiadomić o tem kierownika akcji ratunkowej z podaniem powodu lub ewentualnych następstw.

Jeżeli naczelnik Straży lub jego zastępca przybędzie po rozpoczęciu akcji ratunkowej, to kierujący dotychczas akcją zdaje mu całe dowództwo, objaśniając go o całkowitej sytuacji i wydanych za rządzeń.

19) Ukończenie akcji ratunkowej. zależne jest od uznania Naczelnika Straży lub kierownika akcji, którzy postanawiają również ewentualne pozostawienie pogotowia lub dyżuru na miejsca pogorzeli aż do zupełnego wygaśnięcia niebezpieczeństwa wznowienia pożaru.

Na rozkaz naczelnika lub kierownika akcji ratunkowej do odjazdu, zbierają strażacy przyrządy pożarnicze, zwracając baczną uwagę aby nic nie pozostało lub nie zapomniano. Po przybyciu do strażnicy, obowiązkiem dowódców plutonów które były czynne, przekonać się czy w czasie akcji nie zaszły jakie uszkodzenia w taborze, czy czego nie zgubiono, następnie dokonać należy przeglądu swego plutonu, stanu umundurowania, uzbrojenie i o tem zdać Naczelnikowi szczegółowe sprawozdanie.

Przyrządy i narzędzia pożarnicze muszą być natychmiast bezwzględnie oczyszczone, niedomagania usunięte. Węże, które były w użyciu dokładnie wymyte i rozwieszone do wysuszenia, sikawki zaopatrzone w odpowiednią ilość węży suchych, tak by w razie ponownego alarmu do pożaru, tabor straży natychmiast był w pogotowiu i do działania zdolny całkowicie.

20) Na wypadek pożaru poza obrębem własnej miejscowości, alarmuje się straż sposobem ustalonym dla oznajmienia o wypadku zamiejscowym. Na dany sygnał oznajmiający pożar poza obrębem gminy, śpieszą strażacy do remizy, przygotowują przeznaczone do służby na zewnątrz narzędzia i przyrządy, pod komendą wyznaczonego dowódcy wyjeżdżają do pożaru.

Pomoc udzielona na zewnątrz, powinna składać się z narzędzi stanowiących kompletny zaprzęg, jednak Naczelnik Straży winien zostać aby własnej miejscowości nie pozbawiać przyrządów pożarniczych i odpowiedniej obsady na wypadek pożaru.

Po powrocie wysłanego oddziału do pożaru za miejscowego, dowódca delegowany winien jest, najpóźniej na drugi dzień, złożyć Naczelnikowi Straży szczegółowe sprawozdanie o przebiegu akcji i udziału w niej plutonu delegowanego.

F. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

21) Każdy czynny członek Ochotniczej Straży Pożarnej obowiązany jest w razie zmiany mieszkania, lub wyprowadzenia się z danej miejscowości zgłosić o tem Naczelnikowi Straży do 5 dni.

Nieznajomością przepisów niniejszego regulaminu i statutu straży pożarnej, żaden czynny członek straży nie może się tłumaczyć; przeto w jego obowiązku spoczywa zapoznanie się z nim najdokładniejsze.

Za wszelkie wykroczenia przeciwko powyższemu regulaminowi i dodatkowym przepisom, będą stosowane kary przewidziane statutem i niniejszem regulaminem. o ile nie podlegają ukaraniu władz policyjnych lub sądowych, wedle istniejących przepisów karnych.

Do wykonania powyższego regulaminu służbowego, może naczelnik dodać jeszcze osobne postanowienia, winny jednak być zatwierdzone przez Zarząd Straży względnie Zarząd Gminy w sposób odpowiadający miejscowym stosunkom.

Walne Zebranie Powiat. Zw. Straży Poż. na miasto Katowice.

W sobotę, dnia 25 kwietnia rb. o godz. 18-ej po południu odbędzie się Walne Zebranie Powiatowego Związku Straży Pożarnych na miasto Katowice w sali posiedzeń Rady Miejskiej, Ratusz przy ulicy Pocztowej nr. 2, z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i przywitanie delegatów jak również przedstawicieli władz i gości.
2) Stwierdzenie liczby delegatów.
3) Przeczytanie ostatniego protokółu Zjazdu Delegatów.
4) Sprawozdanie z działalności i kasowości Zarządu.
5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej wzgl. udzielenie absolutorjum.
6) Zatwierdzenie budżetu na rok 1931-32.
7) Wybory uzupełniające do Zarządu.
8) Wybór Komisji Rewizyjnej.
9) Wybór miejsca następnego Walnego Zgromadzenia.
10) Załatwienie ew. wpłynących wniosków — zakończenie.

SZKUDLARZ
Prezes

GROMOTKA
Sekretarz

Uroczystość 25-cio letniego Jubileuszu istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej PRZYSZOWICE.

W dniach 9 i 10 maja 1931 roku Ochotnicza Straż Pożarna Przyszowice, pod protektoratem honorowym JWP, Wyglendy, starosty pow. Rybnickiego i JWP. Mildnera, prezesa Zw. Straży Poż. Woj. Sl., obchodzi uroczystość 25-cio letniego jubileuszu swego istnienia, z następującym programem:

Sobota, dnia 9-go maja 1931 r.

Godz. 7.00 Żałobna msza św. za ś p. zmarłych członków straży.

Godz. 15.00—17.00 Atak Ochotniczej i Przymusowej Straży Pożarnej. Po ataku defilada przed władzami strażackiemi i komunalnemi. Następnie krytyka w pokoju tow. u p. Widucha.

Godz. 19.00 Uroczysta akademja na sali p. Widucha z następującym programem:

I. Orkiestra.
II. Występ chóru strażackiego:
1) Pieśń przywitalna.
2) Hej bracia strażacy.
III. Otwarcie akademji przez prezesa straży i odczytanie kroniki.
IV. Występ Tow. śpiewu „Słowik“.
1) Gaude mater.
2) Nocne życie lasu.
V. Referat członka Zarządu Wojew. Straży Pożarnej i rozdanie dyplomów dla członków honorowych straży.
VI. Odegranie sztuki teatralnej „Miłość strażaka“ obrazek sceniczny z życia strażackiego w 2 akt.
VII. Występ Tow. śpiewu „Słowik“
1) Brałem niegdyś.
2) Krakowiak.
VIII. Występ chóru strażackiego
1) Bałtyk,
2) Ostro chłopcy.
IX. Zakończenie wspólną pieśnią „Boże coś Polskę“. W przerwach przygrywać będzie orkiestra.

Niedziela, dnia 10 maja 1931 r.

Godz. 6,00 Pobudka (przemarsz orkiestry przez wioskę).

Godz. 7.00 Koncert poranny w ogrodzie p. Widucha, przyjmowanie towarzystw i gości.

Godz. 8.45 Wymarsz do kościoła parafjalnego, skąd procesją ku remizie straży, gdzie się odbędzie poświęcenie wspinalni straży, dalej odwiedzenie kaplicy św. Florjana, następnie procesją przez pola do kościoła św Krzyża, gdzie się odbędzie uroczyste nabożeństwo podczas którego odśpiewają mszę św. połączone Tow. śpiewu i to: „Słowik“ Przyszowice, „Cecylja“ Makoszowy i „Skowronek“ Gierałtowice z towarzyszeniem orkiestry. Po mszy św. procesją przez wioskę do kościoła parafjalnego na uroczyste błogosławieństwo. Następnie z pochodem do p. Widucha, tam powitanie, rozwiązanie pochodu i przerwa obiadowa. (Wspólny obiad na sali p. Widucha. Podczas obiadu przygrywać będzie orkiestra smyczkowa).

Godz. 14.00 Zawody strażackie rejonu IV. Knurów przy remizie strażackiej następujących straży: Knurów, Gierałtowice, Szczygłowice, Chudów, Bujaków, Paniówki i Przyszowice. Ćwiczenia pokazowe wykonają straże: Kopalniana Knurów i Fabryczna „Lignoza“ Krywałd. Po zawodach strażackich atak gazowy.

Godz. 15.00 do 19,00 Koncert w ogrodzie p. Wittka. Podczas koncertu różne niespodzianki i ogłoszenie wyniku zawodów.

Godz. 19.30 Wymarsz z pochodniami i lampionami do sali p. Widucha, gdzie się odbędzie zabawa taneczna,

(Koncert wykona własna orkiestra strażacka).

Sprawozdanie Kasy Pośmiertnej Powiatow. Związku Straży Pożarnych

za czas do 1 marca 1931 roku.

Stan gotówki na P. K. O. wynosi	1935.17 zł
do tego jeszcze nieprzekazane składki za czas do 31 grudnia 1930 r.	1682.77 zł.
Razem	3617,94 zł.

Wypłat kasa nie uskuteczniła. Dotychczas należą do Kasy Pośmiertnej członkowie straży pożarnych w następujących miejscowościach: Szopienice-Roździeń, Brzezinka, Brzęczkowice, Wełnowiec, Bykowina, Przełajka. Chorzów, Siemianowice, Kochłowice, Bytków i Mała Dąbrówka.

Liczba członków wynosi 170, zaś w międzyczasie wystąpiło 3 członków a jeden zmarł, wobec czego rzeczywisty stan wynosi obecnie 166 członków.

Katowice, dnia 10 marca 1931,

R. BARON
Kierownik Kasy Pośmiertnej.

RÓŻNE.

Program uroczystości obchodu dziesięciolecia III-go powstania śląskiego

w dniu 2-go maja 1931 roku.

Godz. 8 rano: zaciągnięcie warty honorowej z muzyką przy pomniku poległych powstańców na placu Wolności.

Godzina 10.00 Nabożeństwo żałobne w Katedrze, odprawione ewent. przez Ks. Biskupa Kubinę, do którego zwrócił się już z odpowied. prośbą Komitet.

Godzina 16.00 Uroczysta akademja w Teatrze, na którą złożą się następujące punkty:
1) odegranie hymnu narodowego
2) przemówienie na temat III-go powstania,
3) chór „Damrot“ odśpiewa śląskie pieśni,
4) deklamacje „Modlitwa Konrada“ z Wyzwolenia oraz wiersz Butryma z czasopisma „Wyzwolenie grupy północnej
5) obraz żywy.

Godzina 17.30 defilada od strony placu Wolności przed panem Prezydentem i władzami

Godzina 19.15 obiad u Pana Wojewody dla Pana Prezydenta i dostojników, zagranicznych gości i wybitniejszych uczestników powstań.

(Drobne zmiany w programie zastrzeżone)

Okrycia dachowe.

Okrycia dachowe są łatwopalne i niepalne. Takie łatwopalne okrycia dachowe spotyka się jeszcze do dziś dnia w mniejszych osiedlach ludzkich i wioskach. Najniebezpieczniejsze okrycia dachowe w razie ognia są szczepy drzewne, dach słomiany czyli tak zwane poszycie i tp. Poszycie znajdziemy tylko na terenach gdzie ludność przeważnie rolnictwem się zajmuje. Natomiast tam, gdzie dużo lasów, tam dachy okryte są szczepami drzewnemi.

Najwięcej używanem okryciem na dachy jest łupek z natury oraz cegły gliniane. Okrycie dachowe z łupku nie używają tylko tam, gdzie go jest poddostatkiem, lecz nawet w innym terenie jest on pożądanem okryciem, bo odpowiada w całości wymaganiom bezpieczeństwa w razie pożaru.

Cegły gliniane. które zostają wypalane z gliny nieomal wszędzie znajdującej się. są jeszcze lepsze od łupku. Jednakże cegły dachowe mają tą niedogodność, że są bardzo ciężkie, z powodu czego konstrukcja dachowa silniej musi być zbudowana. W razie pożaru, jeżeli belki do połowy już są spalone, wtedy ciężar tychże cegieł przełamuje belki a w następstwie cały dach się zawala.

Dobrze przedstawia się także dach z blachy. Blacha w tym wypadku jest lekkim materjałem i odporna na ogień lotny. Lecz gdy pożar znajduje się w budynku a zwłaszcza na poddaszu, wtedy blacha, która służy za okrycie dachowe, z powodu gorąca tak się skręca, że strażacy znajdujący się na dachu muszą swoje stanowiska opuścić, w przeciwnym bowiem razie narażają się na zranienie.

Jakie okrycie dachowe można uważać za odporne w razie pożaru wewnętrznego i zewnętrznego?

Zadaniu, być odpornym na pożar z wewnątrz jak i z zewnątrz wywiązało się okrycie dachowe mieszaniny cementu z azbestem. Mieszanina taka jest nietylko bezpieczna w razie pożaru, lecz także bardzo lekką, pod względem ciężarowem, mieszaniną niepalącą się. Natomiast starsze okrycia dachowe tej mieszaniny w razie pożaru rozłupują się powodując trzaskanie i huki, które to zjawiska w niczem nie są niebezpieczne, najwyżej pożyteczne. Gdy pożar w domu, okrytem wyżej wspomnianą mieszaniną, wybucha w nocnej porze, wtedy te trzaskanie i huki przyśpieszają odkrycie pożaru. Oprócz tego, przy okryciach dachowych z mieszaniny cementu z azbestem jeszcze się nigdy nie zdarzyło, ażeby ktoś znajdujący się w pobliżu pożaru mógł być zranionym przez odskakujące łuski mieszaniny, jak to ma miejsce przy okryciach dachowych z blachy i łupek naturalnych.

Mieszaninę cementu z azbestem poleca się więc jako okrycia dachowe nietylko w osiedlach wiejskich lecz także miejskich bo mieszanina taka odpowiada wszelkim wymaganiom w razie pożaru.

B. J.

Pożary miału węglowego.

Miał węglewy jest to sproszkowany węgiel, który to miał podczas spalenia wydaje bardzo dużą ilość kalorji ciepła, wobec czego używa go się do ogrzewania w większych piecach, kotłach parowych i t. p.

W większych fabrykach oraz różnych innych przedsiębiorstwach, takiego miału węglowego używa się w wielkich ilościach, wobec czego usypuje się z miału węglowego kupy na podwórzach. Z powodu zbyt wielkiego ciepła wytwarzającego się w pośrodku takiej kupy miału węglowego, tenże często się zapala. Takiego to pożaru nie można zaraz poznać, gdyż zewnętrzna okrywa, ukrywa ognisk znajdujących się w środku. Palącego się miału węglowego, jest niebezpiecznie gasić, gdyż polewając kupę wodą, zauważyć można, że na zewnętrznej stronie miał węglowy połączony z wodą tworzy okrywę trwałą przypominającą glinę i nieprzepuszczającą wodę tak, że woda ta po zewnętrznej kupie spływa.

Wobec powyższego pozostaje jeszcze możność przesypywania miału węglowego, gasząc tem samem stopniowo ogniska pożarowe. Jednakże i to nie jest bezpieczne, gdyż zdarzają się wypadki, że podczas przesypywania miału węglowego powstawają eksplozje, którym towarzyszą silne płomienie. Jeszcze niebezpieczniejszym jest przesypywanie palącego się miału węglowego w czasie silnych wiatrów lub podczas burzy, gdyż żarzący się pył zostając rozsiewany może wzniecić pożary.

Wobec tych wszystkich niebezpieczeństw poleca się miał węglowy nie pozostawiać pod dachem lub na podwórzach bez wszelkiego okrycia, lecz przechowywać go pod okryciem z blachy żelaznej ale nie pod dachem, lecz na wolnym miejscu, ażeby móc kontrolować blachę, na której zaraz poznać, jeżeli w środku miału węglowego powstało ognisko pożarowe i w którym miejscu, mogąc tem samem najskuteczniej pożarowi zapobiedz.

B. J.

Niebezpieczeństwo pożaru w fabrykach.

Każda fabryka lub huta posiada swoje odrębne niebezpieczeństwa wybuchu pożarów Zależy to przeważnie od surowców, których się w danej fabryce przerabia. Lecz z wszelkich pożarów fabrycznych i t. p. wnioskować można, że powstały przeważnie z nieuwagi lub nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa.

Tem bardziej każde przedsiębiorstwo chcąc uniknąć pożarów wywiesza potrzebne przepisy, Tam, gdzie pracują przeważnie surowcami łatwopalnemi jak: drzewem, celuloidem i tp. co parę kroków i na każdej ścianie spostrzega się napisy „palenie surowo wzbronione". Jednakże wstępując do tych pracowni, widzi się bardzo często dymy, świadczące o tem, że wręcz przepisom palono. Jednakże największe niebezpieczeństwo pożaru przedstawia nam to ukryte palenie, bo pracownicy chcąc uniknąć ukarania z powodu nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa, rzucają zapałki i niedopałki papierosów daleko poza siebie, nie zważając jakie mogą być skutki tej nieuwagi.

Także i w pracowniach fabrycznych, gdzie przerabia się żelazo lub inne surowce, jest wiele niebezpieczeństw pożarowych. Bardzo często spotyka się tam naczynia napełnione benzyną, olejem, naftą i t. p. Przepisowo, każde naczynie zawierające łatwopalny płyn, ma być zaopatrzone w szczelnie zamykającą to naczynie pokrywkę. Lecz używając jedno i to samo naczynie kilkakrotnie, pracownik zapomina o przykryciu go. przez co bardzo łatwo ta ciecz się może zapalić, wywołując po większej części eksplozje.

Jeszcze jednym z licznych niebezpieczeństw w pracowniach fabrycznych są śmieci materjałów wełnianych lub innych materjałów, używanych poprzednio do czyszczenia różnych części maszyn

przez co nasiąknięte są oliwą, benzyną i innemi łatwopalnemi płynami. Ażeby śmieci te nie stały się przyczyną pożaru, muszą one być po użyciu przechowywane w ogniotrwałych naczyniach. Tam gdzie tych naczyń niema, trzeba śmieci natychmiast usunąć na bezpieczne miejsce.

Powyżej opisane niebezpieczeństwa pożarowe już niejedną fabrykę zniszczyły doszczętnie, pozbawiając ludzi pracy a co gorsze nawet życia lub przyprowadzając ich do kalectwa, czyniąc tem samem tychże niezdolnych do dalszej pracy.

Wobec powyższego pożądanem jest, aby wszyscy urzędnicy jak i pracownicy przestrzegali wszelkie przepisy bezpieczeństwa.

Z powodu zastosowania się do przepisów przestrzegawczych, uniknie pracownik fabryki wzgl. huty grożącemu niebezpieczeństwu, oraz nie spowoduje wybuchu pożaru i eksplozji.

B. J.

Sucha-Góra pow. Tarnowskie-Góry.

Na odbytem rocznem Walnem Zgromadzeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej-Górze po ukończeniu trzech letniej kadencji wybrano powtórnie stary Zarząd, a mianowicie:

Wojtanik Franciszek — prezes
Spałek Wilhelm — zast. prezesa
Holeczek Wawrzyniec — sekretarz
Bednarek Teodor — zast. sekretarza
Kozłowski Paweł — skarbnik
Brylski Franciszek — I naczelnik
Kiertz Teodor — II naczelnik
Kleiniczek Emil — III naczelnik
Czernecki Maksymiljan — dowódca.

Wyrok sprawiedliwy, choć nieruchliwy! W sądzie okręgowym w Samborze nastąpił dnia 17-I 1930 r. epilog sprawy o podpalenie, które się wydarzyło w sierpniu 1929 r.

Na ławie oskarżonych zasiadła Katarzyna Wituszyńska, właścicielka nieruchomości w Koble Starym, oraz Włodzimierz Wasiutyk, Iwan Bałycki i Teodor Pawełczak, jako współoskarżeni o zbrodnię podpalenia nieruchomości, stanowiącej własność wyżej wymienionej właścicielki.

Geneza przestępstwa miała bardzo charakterystyczne tło. Chodziło mianowicie o pozbycie się niewygodnego dzierżawcy oraz o osiągnięcie zysków przez otrzymanie odszkodowania pogorzelowego z P. Z. U. W. i Towarzystwa Asekuracyjnego „Dniestr“. Spalona nieruchomość oszacowana była przez P. Z. U. W. na sumę zł. 660 i ubezpieczona w $^2/_3$ wartości.

Z wymienionych wyżej pobudek oskarżona Wituszyńska namówiła mieszkańca wsi Kobel Stary, Wasiutyka Włodzimierza, aby za wynagrodzeniem 100 zł. podpalił jej własny dom, w którym mieszkał wraz z rodziną dzierżawca Berlfejn Samuel. Wasiutyk zgodził się na propozycję i dobrawszy sobie do pomocy Bałyckiego Jana, dokonali wspólnie w nocy z 19 na 20 sierpnia 1929 r. zbrodni podpalenia tejże nieruchomości która spłonęła doszczętnie.

Dzierżawca Berlfejn Samuel, dowiedziawszy się ubocznie, że podpalenie nastąpiło za wiedzą i namową oskarżonej Wituszyńskiej, postanowił tę okoliczność wyzyskać dla siebie i zażądał za dyskrecję, placu pod dom oraz zł. 300. Wituszyńska, pod groźbą wydania policji, rzeczywiście zapisała mu plac wielkości około 1/30 morgi, dała 150 zł. oraz resztki niedopalonego domu.

Sprawa pozostała narazie tajemnicą, a Wituszyńska odszkodowanie pogorzelowe z P. Z. U. W. otrzymała.

Dopiero po upływie przeszło 3 tygodni zgłosił się do biura Inspektora Powiatowego P. Z. U. W. informator, którego zeznania skierowały śledztwo na właściwe tory. Wszystkich sprawców ujęto i osadzono w więzieniu.

Sąd Okręgowy w Samborze uznał winę oskarżonych za udowodnioną i skazał Wasiutyka Włodzimierza na 6 miesięcy ciężkiego więzienia, Bałyckiego Iwana na 5 miesięcy ciężkiego więzienia, Katarzynę Wituszyńską na 7 miesięcy ciężkiego więzienia, a Pawełczaka Teodora, który wiedział o dokonanym przestępstwie a nie doniósł władzom śledczym, na 4 miesiące ciężkiego więzienia.

Wypłacone odszkodowanie Wituszyńska musiała zwrócić powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych.

Nowości Wydawnicze.

Prezes Cieszyńskiego Związku Straży Pożarnych, Druh Klemens Matusiak, radca szkolny, zamieszkały w Bielsku, ul. Strzelnicza 15, wydał pamiętnik walk powstańczych pt.: „WALKI o ZIEMIĘ CIESZYŃSKĄ“ w latach 1914—1920. Wobec treściwej zawartości powyższego wydawnictwa poleca się wszelkim organizacjom nabywania tego pamiętnika.

Zamówienia przyjmuje drukarnia „Dziedzictwa“ w Cieszynie, przy ulicy Pokoju Nr. 6.

Cena 1 egzemplarza w okładce kartonowej wynosi tylko 3,50 zł.

Cena egzemplarza w okładce płóciennej wynosi tylko 4,80 zł.

Koszta przesyłki pocztowej od jednego egzemplarza wynoszą wraz z opakowaniem 60 gr.

Dystynkcje.

W roku zeszłym wydał Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie nowy regulamin umundurowania oraz odznak starszeństwa. W myśl powyższego regulaminu oraz odznaki (dystynkcje) nabyć można w firmie „Czesław MIARCZYŃSKI i S-ka“ w Katowicach przy ulicy Marjackiej 14. Tel. 12.88.

Od Administracji.

Przypominamy wszystkim odbiorcom Kalendarza Kieszonkowego „Strażak Śląski“ na rok 1931 r., którzy jeszcze do dnia dzisiejszego nie uiścili zaległą kwotę, aby ją najpóźniej do dnia 25-go kwietnia r. b., przekazali na konto P. K. O. № 303.408.

Od Redakcji.

SPROSTOWANIE.

W numerze 6 „Strażaka Śląskiego“ z dnia 15. marca rb. na stronie 42. okazał się błąd, a to pierwsze zdanie nowego ustępu: „Tam, gdzie istnieje ochotnicza straż pożarna występuje pomocniczy organ ochotniczej straży pożarnej i musi się kierownikom ochot. straży poż podporządkować“.

Oto zdanie to ma brzmieć: „Tam, gdzie istnieje uznana przymusowa straż pożarna występuje jako pomocniczy organ ochotniczej straży pożarnej i musi się kierownikowi ochotniczej straży pożarnej podporządkować“.

Przepraszając za ten mimowolny błąd, Szanownych Czytelników, zapewniamy, iż w przyszłości unikać będziemy powtórzenia się podobnych błędów.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Dr. Hager, insp. Pachelski, Rzeźniczek M., radca Kozak, Slązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny sekr. R. BARON

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA" w Sosnowcu, Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60. Drukowano dnia 21-IV-31